

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Afwijzing flora- en fauna-activiteit	Datum	26 juni 2025
Zaaknummer	Z-PU-2024-002252	Team	Vergunningverlening Natuur
Briefnummer	D-PU-2025-00014647	Van	Servicebureau
Referentie	2024101000480	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	10 oktober 2024	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage(n)	1. Locatie plangebied		

Blom Ecologie B.V. heeft namens Stichting Fien Wonen een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie F.A. van Hallstraat, Van Zuilenstraat en Pleinstraat e.o. in Hei- en Boeicop (hierna: het plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2024-002252.

1. Besluit

We hebben op basis van de Omgevingswet besloten de aanvraag tot een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit af te wijzen.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op verduurzamingswerkzaamheden in het plangebied. Het plangebied bestaat uit 60 woningen. Bijna alle woningen zijn opgetrokken uit gemetselde muren waarin een luchtsponw aanwezig is en een dakpannen zadeldak. De woningen aan de Schoolstraat 2-4 zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een zadeldak welke is bedekt met platte dakpannen, een deel van de kopgevel is tevens bedekt met platte dakpannen. De werkzaamheden aan de woningen bestaan uit een gehele gevel- en in pandige renovatie van de woningen.

Men is voornemens om de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- Gefaseerde opbouw steigers;
- Uitvoering in pandige werkzaamheden, waaronder dakisolatie;
- Vervangen van kozijnen en beglazing;
- Vervangen goten en/of hemelwaterafvoer;
- Aanbrengen of aanvullen spouwisolatie;
- Aanbrengen mechanische ventilatie.

De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 1 van dit voornemen.

U vraagt een omgevingsvergunning voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, in samenhang met de artikelen 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) voor de periode van 1 september 2025 tot en met 31 december 2029.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens afdeling 16.5 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 8 januari 2025 en 9 april 2025 heeft u de aanvraag aangevuld.

Bij brief van 22 mei 2025, met briefnummer D-PU-2025-00011168, hebben we u laten weten dat we van plan waren de aanvraag af te wijzen en hebben wij u daarbij in de gelegenheid gesteld voor het geven van een zienswijze. We hebben tot op heden geen zienswijze van u ontvangen.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger zijn beschermd op grond van artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2.4 Toetsing omgevingsvergunningsvoorwaarden

We kunnen de omgevingsvergunning alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang dat zwaarder weegt dan het beschermingsbelang van de soorten (belangenafweging);
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger, in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan in het activiteitenplan van 28 augustus 2024:

Locatie

“Het doel van de renovatie is het isoleren van de woningen om vocht en tocht in het huis te beperken alsmede temperatuurschommelingen te beperken. Aangezien het gaat om de renovatie van verouderde woningen is het project locatie gebonden. De renovatiewerkzaamheden zijn noodzakelijk om de woningen in het plangebied te verbeteren en energiezuiniger te maken.”

Werkwijze

“Een alternatief voor renovatie is slopen en nieuwbouw. Dit is echter zeer omvangrijk en is in kosten en duur een stuk hoger dan renovatie. Dit leidt derhalve ook tot meer overlast bij huurders omdat zij tijdelijk hun huis uit moeten. Tevens raken de verblijfplaatsen van vleermuizen ook verloren bij sloop en nieuwbouw. Gezien de woningen vanaf de jaren '50 gebouwd zijn, zijn de woningen nog niet dusdanig verouderd dat sloop benodigd is en kan met renovatie al een hoger energielabel bereikt worden.

Anderzijds kan in pandige renovatie een alternatief zijn, woningen worden hierbij van binnenuit geïsoleerd. Met in pandige renovatie worden geen verblijfplaatsen weggenomen, maar is technisch ingewikkeld en kostbaar. In pandige werkzaamheden zijn tevens niet voldoende om de woningen te laten voldoen aan de eisen voor het wooncomfort en energetische verduurzaming. Bovendien gaat het ten kosten van woonoppervlak wat in dergelijke woningen reeds beperkt is. In pandige isolatie levert een lagere isolatiewaarde op voor de woningen, aangezien bestaande koudebruggen niet verholpen kunnen worden, waardoor het uiteindelijke doel, het verduurzamen van de woningen, minder tot zijn recht komt.”

Planning

“De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de soorten. Bovendien worden er tijdens de renovatie permanente voorzieningen geplaatst. Negatieve effecten op de soorten worden op deze wijze zo minimaal mogelijk gehouden. Er is geen alternatieve planning met minder effecten op de betrokken soorten.”

Beoordeling van de alternatieven

De werkzaamheden zijn locatie gebonden en de werkwijze en planning zijn afgestemd op het ontzien van de aanwezige beschermde gewone dwergvleermuis. Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De doelstelling van het project is om duurzame woningen te creëren binnen het plangebied. De doelstelling van het project wordt niet behaald als deze ruimtelijke ingreep wordt uitgevoerd op een andere locatie. Er is daarom geen andere locatie die minder effect heeft op de beschermde soorten die zijn aangevraagd en waarbij de doelstelling van het project wordt behaald. U heeft aangetoond dat het technisch onmogelijk is om de bestaande bebouwing anders te verduurzamen en te renoveren zonder dat de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis of de laatvlieger worden aangetast. Geen werkzaamheden uitvoeren is geen mogelijkheid omdat dan de doelstelling van het project niet wordt behaald.

Er is geen andere werkwijze en inrichting die minder effect heeft op de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger, en waarbij de doelstelling van het project wordt behaald. De planning is afgestemd op het ontzien van de aanwezige beschermde soorten, waarbij de aantasting van verblijfplaatsen plaatsvindt buiten de actieve periode van de beschermde soorten.

Er is geen andere locatie, werkwijze of planning beschikbaar die minder effect heeft op de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger en waarbij de doelstellingen van het project worden behaald.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

U heeft de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, aanhef en onder 3°, van het Besluit kwaliteit leefomgeving: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn vanwege het aanpassen van de woningen in het kader van verduurzaming en volksgezondheid. In het activiteitenplan van 28 augustus 2024 en de aanvullingen van 8 januari 2025 geeft u aan:

"Aanpassingen van de woningen in het kader van klimaatsverandering is een dwingende reden van openbaar belang met betrekking tot redenen voor het milieu wezenlijke effecten. In het kader van de klimaatsverandering zijn door landelijke en provinciale overheden convenanten gesloten en afspraken gemaakt over maatregelen die leiden tot een stabilisatie en uiteindelijk afname van de CO₂-uitstoot. Het terugdringen van de CO₂ kan op diverse wijzen waarbij centraal staat dat het verbruik van fossiele brandstoffen zal moeten worden gereduceerd. Deze reductie vertaalt zich onder andere in het toepassen van alternatieve energiebronnen zoals elektrische energie opgewekt door wind, zon en water of het gebruik van aardwarmte. Tevens leidt het optimaliseren van bestaande processen, systemen, producten, gebouwen etc. eveneens tot een reductie in verbruik van fossiele brandstoffen. De meeste woningen in Nederland worden verwarmd middels aardgasinstallaties. Veel oude(re) woningen zijn daarnaast slechts beperkt geïsoleerd waardoor er relatief veel aardgas wordt verstoekt en CO₂ vrijkomt in de atmosfeer. In Nederland worden circa 2 miljoen huizen (ca. 28% van het totaal aantal huizen) beheerd door woningbouwcorporaties. (...). In bovengeschetst kader heeft Fien Wonen de ambitie om alle woningen die in het bezit zijn energetisch te verbeteren.

De huidige energielabels variëren tussen de B – E, met enkele uitschieters naar A en F. (...) De meeste woningen binnen het onderzoeksgebied betreffen slecht geïsoleerde woningen met veel overbodig energieverlies.

Om de CO₂ uitstoot van Nederland omlaag te brengen, geldt het uitvoeren van isolatie als efficiënte maatregel.

Als 54% van de bestaande particuliere en commerciële gebouwen isolatie toepast, kan 8,3 gigaton aan broeikasgasemissies worden voorkomen (www.milieuplein.nl). Spouwmuurisolatie en dakisolatie zijn landelijk toegepaste verduurzamingsmaatregelen. In het Energieakkoord hebben woningcorporaties afgesproken om de verduurzaming van woningen uit te voeren. Het toepassen van isolatie van de woningen zal ten minste tot een verbetering van één trede leiden, labels A tot D zijn derhalve haalbaar. De beoogde renovatie van de woningen is derhalve een onderdeel van het proces om te komen tot een regionale, nationale en internationale reductie van de CO₂-uitstoot. Het verduurzamen van de woningen binnen het projectgebied speelt tevens de doelstellingen uit het Energieakkoord in de hand. (...) De beoogde werkzaamheden dragen derhalve bij aan het groot openbaar belang.”

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen. Het aantal woningen binnen het plangebied blijft gelijk en met de aangeleverde onderbouwing is voldoende aannemelijk gemaakt dat de CO₂-uitstoot van de woningen, na het uitvoeren van de werkzaamheden, lager zijn dan in de huidige situatie.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de “Nationale Veiligheid Strategie” van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de “Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid” van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. En het belang van de ingreep weegt in dit geval zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten, waarvoor voldoende maatregelen worden getroffen. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht is beoordeeld dat de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek naar de gewone dwergvleermuis onvoldoende toereikend is.

U heeft onderzoek laten uitvoeren naar de aanwezigheid van vleermuizen in Hei- en Boeicop. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in de rapportages:

- Aanvullend onderzoek ecologie Van Zuilenstraat te Hei- en Boeicop, project 2023-0118, van 30 oktober 2023;
- Aanvullend onderzoek ecologie Pleinstraat e.o. Hei- en Boeicop, project 2023-0119, van 30 oktober 2023;
- Aanvullend onderzoek ecologie F.A. van Hallstraat Hei- en Boeicop, project 2023-0120, van 30 oktober 2023.

Beoordeling aanvraag

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld. Met het uitgevoerde onderzoek is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het Vleermuisprotocol (NGB, 2021) is gevolgd, gelet op de vuistregel: "Als in het donker vanuit één positie meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. Daarbij geldt voor die extra waarnemer weer dezelfde regel totdat het hele onderzoeksgebied goed in beeld is."

Wij hebben u per brief van 11 december 2024, met briefnummer D-PU-2024-00027462, voor de eerste keer in de mogelijkheid gesteld om een ecologische onderbouwing aan te leveren waarom u bent afgeweken van dit protocol.

U onderbouwt in de rapportages en de aanvullingen van 8 januari 2025, dat in diverse tussenwoningen binnen het plangebied geen stootvoegen, daklijsten of andere geschikte invliegopeningen voor vleermuizen aanwezig zijn. U geeft aan dat daarom niet alle geveldelen geschikt zijn voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en de onderzoeksinspanning daarop is aangepast. Ook geeft u aan dat vanaf overzichtspunten, in combinatie met reactief onderzoek, vrijwel alle belangrijke gevels zijn overzien.

Wij zijn van oordeel dat u nog steeds onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat (een deel van) de geveldelen van de gebouwen inderdaad geen geschikte invliegopeningen hebben voor vleermuizen. Daarnaast heeft u wat ons betreft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat, ook in combinatie met niet geschikte geveldelen, alsnog voldoende overzicht van het plangebied is geweest gelet op de vuistregel van het Vleermuisprotocol (NGB, 2021).

Per brief van 12 februari 2025, met briefnummer D-PU-2025-00003406, hebben wij u op basis van de aanvullingen van 8 januari 2025 voor de tweede maal opnieuw de gelegenheid gegeven om toe te lichten waarom is afgeweken van het onderzoeksprotocol. Op basis van deze brief volgde op 20 maart 2025 een (digitaal) overleg tussen de aanvrager en bevoegd gezag, waarbij de mogelijkheid was om de knelpunten van het project te bespreken. U heeft vervolgens op 9 april 2025 een aangepast plan aangeleverd.

In de aanvullingen van 9 april 2025 op ons tweede verzoek om aanvullingen heeft u aangegeven dat u van mening bent dat door het inventariseren van baltsgedrag, geen paarverblijfplaatsen zijn gemist, ondanks de lage onderzoeksinspanning. Wel geeft u aan dat het, door de lage onderzoeksinspanning, mogelijk is dat enkele zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn gemist.

Als onderbouwing stelt u voor om twaalf extra permanente inbouwvoorzieningen (type IB VL 06 + IB VL 07), bovenop de 52 permanente alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Hierdoor worden eventueel gemiste verblijfplaatsen gecompenseerd. U geeft in de aanvullingen van 9 april 2025 aan:

“Door deze hoge mate van overcompensatie wordt ook rekening gehouden met verblijfplaatsen die ten tijde van het onderzoek niet worden vastgesteld (gezien ze een netwerk aan verblijfplaatsen hebben), om zo de potentie van de oorspronkelijke situatie terug te brengen. Daarnaast blijven in enkele gevallen de originele invliegopeningen beschikbaar, ten tijden van het onderzoek zijn bouncende of in- en uitvliegende vleermuizen waargenomen bij de kantpannen. Gezien er met de renovatie enkel spouwisolatie wordt aangebracht het dak niet wordt aangetast, blijven deze openingen bij de kantpannen en eventuele verblijfplaatsen in de dakruimte beschikbaar. Door de aanwezigheid van deze potentiële verblijfplaatsen in de dakruimte in combinatie met de overcompensatie van inbouwstenen, is Blom Ecologie van mening dat er voldoende mogelijkheden zijn voor vleermuizen om te verblijven en dat op deze manier eventuele gemiste zomerverblijfplaatsen ondervangen worden.”

Gelet op de compensatiefactor vier uit het kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) in samenhang met de twaalf extra permanente voorzieningen, verwacht u dat tijdens het onderzoek drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn gemist. Echter geeft u geen ecologische onderbouwing op basis waarvan u aanneemt dat er drie zomerverblijfplaatsen zijn gemist, maar ook waarom er geen paarverblijfplaatsen zijn gemist. U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de conclusies van het onderzoek volledig zijn en er voldoende gecompenseerd wordt.

Gemeente Vijfheerenlanden is bezig met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP), waarvoor er ecologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Uit het SMP onderzoek in Hei- en Boeicop is gebleken dat een kraamverblijfplaats van 20 individuen van de gewone dwergvleermuis is vastgesteld in de woning aan de Pleinstraat 26. De kraamverblijfplaats bevindt zich in de spouwmuur aan de voorzijde van de woning met een invliegopening vanachter de dakgoot. Dit hebben wij per brief van 12 februari 2025 met u gedeeld. Een kraamverblijfplaats vervult een belangrijke functie in het netwerk van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In uw aanvullingen van 9 april 2025 worden bent u voornemens om vier inbouwstenen van het type IB VL 10 te realiseren binnen een straal van 200 meter, als permanente compensatie. In het geval van een kraamverblijfplaats dienen de compenserende maatregelen binnen een straal van 50 meter van de oorspronkelijk verblijfplaats gerealiseerd te worden. De voorzieningen dienen te voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024). Het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen ten behoeve van deze kraamverblijfplaats kan enkel worden beoordeeld als deze wordt opgenomen in de vergunningaanvraag.

Conclusie beoordeling uitgevoerd onderzoek

Als het Vleermuisprotocol (NGB, 2021) was aangehouden zouden we naar alle redelijkheid kunnen aannemen dat de conclusies die uit het onderzoek voortkomen volledig zijn. Aangezien u dit protocol niet heeft gevolgd, uw onderbouwing onvoldoende toereikend is, kunnen wij op basis van een onvoldoende kwalitatief onzorgvuldig onderzoek, geen besluit nemen op uw aanvraag in relatie tot artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

De volgende toelichting heeft enkel betrekking op de vastgestelde verblijfplaatsen.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. De vastgestelde verblijfplaatsen en het aantal waargenomen individuen zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 1: Overzicht van de vastgestelde verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis

Adres	Type verblijfplaats	Locatie in- uitvliegopening	Aantal individuen
Van Zuilenstraat 4	Kraamverblijfplaats	Onder raamkozijn	14 individuen
Van Zuilenstraat 22	Paarverblijfplaats	Open stootvoeg	1 individu
Pleinstraat 16	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
Pleinstraat 26	Zomerverblijfplaats	Bouncend tegen gevel	1 individu
Pleinstraat 36	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
Pleinstraat 40	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
F.A. van Hallstraat 4	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
F.A. van Hallstraat 15	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. De vastgestelde verblijfplaatsen en het aantal waargenomen individuen zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 2: Overzicht van de vastgestelde verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis

Adres	Type verblijfplaats	Locatie in- uitvliegopening	Aantal individuen
Van Zuilenstraat 9	Paarverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
Van Zuilenstraat 17	Paarverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
Anna van Noorlestraat 4	Zomerverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu
Pleinstraat 36	Paarverblijfplaats	Onder kantpan	1 individu

Laatvlieger

De laatvlieger is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één zomerverblijfplaats van 1 individu vastgesteld aan de Pleinstraat 36. De invliegopening bevindt zich onder een kantpan van de kopgevel.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014).

Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiwerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis. De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden.

De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

In het activiteitenplan van 28 augustus 2024 geeft u het volgende aan over de regionale en lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis:

Regionaal

"In de afgelopen 10 jaar zijn circa 65.000 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis bekend in de provincie Utrecht (NDFF, 2014-2024). Hierbij zijn circa 240 waarnemingen van verblijfplaatsen van de soort met aantallen hoger dan 25 individuen bekend. Dit indiceert een zeer sterke verspreiding van de soort over de provincie."

Lokaal

"Hei- en Boeicop is onderdeel van de gemeente Vijfheerenlanden. Binnen de gemeentelijke grenzen van Vijfheerenlanden zijn in de afgelopen 10 jaar 2188 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis gedaan (NDFF, 2014-2024). In 2023 heeft Blom Ecologie B.V. op verschillende locaties in Vijfheerenlanden vleermuisonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er verspreid over de kerndorpen van Vijfheerenlanden meerdere verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn (figuur 3.1). Ook zijn er meerdere functies van verblijfplaatsen aangetroffen, waaronder enkele kraamverblijfplaatsen. (...). Door het aantal waarnemingen en aangetroffen verblijfplaatsen in Vijfheerenlanden kan aangenomen worden dat de lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis gunstig is."

Ruige dwergvleermuis

Landelijk

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the *Natusius' pipistrelle* (*Pipistrellus nathusii*) in the Netherlands. Jonge Poerink en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021).

Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis, Zoogdiervereniging.nl, 2022).

In het activiteitenplan van 28 augustus 2024 geeft u het volgende aan over de regionale en lokale staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis.

Regionaal

“In de afgelopen 10 jaar zijn circa 5714 waarnemingen van de ruige dwergvleermuis bekend in de provincie Utrecht (NDFF, 2014-2024). Dit indiceert een goede verspreiding van de soort over de provincie.”

Lokaal

“In de gemeente Vijfheerenlanden zijn in de afgelopen 10 jaar 327 waarnemingen van de ruige dwergvleermuis gedaan (NDFF, 2014-2024). In 2023 heeft Blom Ecologie B.V. op verschillende locaties in Vijfheerenlanden vleermuisonderzoek uitgevoerd. Verspreid over de kerndorpen van Vijfheerenlanden zijn meerdere verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig. (...) Gezien het aantal waarnemingen van ruige dwergvleermuizen en de spreiding van verblijfplaatsen over het bebouwde gebied kan de lokale staat van instandhouding als gunstig kan worden bestempeld.”

Laatvlieger

Landelijk

De laatvlieger is een algemene vleermuissoort die vrijwel overal in Nederland wordt aangetroffen (Verspreidingsatlas, 2023). Er is geen wetenschappelijk goed onderbouwde schatting van de populatiegrootte van de laatvlieger.

Op basis van nog onvolledige gegevens wordt uitgegaan van een populatiegrootte van 10.000 tot 40.000 dieren (Factsheets voor 25 soorten, 2018). De laatvlieger heeft een matig negatieve populatieontwikkeling met een afname van ongeveer 5% per jaar over de periode 2015-2020 (Telganger, Zoogdiervereniging, 2021).

Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van maximaal enkele honderden meters van elkaar liggen. De jachtgebieden liggen in een straal van 1 tot 5 kilometer rondom de kolonie. De soort kan zich incidenteel tot 45 kilometer afstand verplaatsen (Zoogdiervereniging, 2022). De laatvlieger staat op de Rode Lijst vermeld als kwetsbaar (Rode Lijst, 2020).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding van de laatvlieger als matig ongunstig, met de laatste update van 2018 (Zoogdiervereniging, 2018).

In het activiteitenplan van 28 augustus 2024 geeft u het volgende aan over de regionale en lokale staat van instandhouding van de laatvlieger.

Regionaal

"In de afgelopen 10 jaar zijn circa 4412 waarnemingen van de laatvlieger bekend in de provincie Utrecht. Een aantal van deze waarnemingen bestaat uit waarnemingen met meer dan 20 individuen (NDDF, 2014- 2024). Dit wijst er op dat er op regionaal niveau grotere verblijfplaatsen van de laatvlieger aanwezig zijn, zoals kraam- en winterverblijfplaatsen."

Lokaal

"In de gemeente Vijfheerenlanden zijn in de afgelopen 10 jaar 173 waarnemingen van de laatvlieger gedaan (NDDF, 2014-2024). In 2023 heeft Blom Ecologie B.V. op verschillende locaties in Vijfheerenlanden vleermuisonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er op enkele locaties verblijfplaatsen van laatvlieger aanwezig zijn, waaronder een kraamverblijfplaats."

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen één kraamverblijfplaats, zes zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, één zomerverblijfplaats en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, en één zomerverblijfplaats van de laatvlieger vernielen. Hierdoor worden de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger verstoord en mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soorten.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken. De huidige voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen hebben enkel betrekking op de vastgestelde verblijfplaatsen. Omdat het onderzoek en de aangeleverde onderbouwing onvoldoende toereikend is, gaan wij deels akkoord met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen.

U geeft aan dat de tijdelijke alternatieve voorzieningen zijn gerealiseerd in een straal van 200 meter rondom de planlocaties en in het geval van de kraamverblijfplaats op 50 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, locaties waar op langere termijn geen werkzaamheden zijn voorzien. U bent voor de realisatie van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen afhankelijk van toestemming van omwonenden. Voordat u start met de werkzaamheden moeten er voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn geplaatst op hiervoor geschikte locaties die voldoen aan de voorwaarden zoals beschreven in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2024).

In de aanvullingen van 8 januari 2025 heeft u opgenomen dat ter compensatie van de zomerverblijfplaats van de laatvlieger, de permanente alternatieve maatregel bestaat uit het vrijhouden van een ruimte (100 x 100 centimeter), gecreëerd door het plaatsen van een spouwborstel, op de huidige locatie van de zomerverblijfplaats. Op dit moment is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat deze compenserende maatregel voor laatvlieger in verhouding staat met de beschikbare ruimte en kwaliteit in de huidige situatie. Daarnaast geldt voor compensatie van verblijfplaatsen een compensatiefactor vier en is op dit moment onvoldoende aannemelijk gemaakt of voldoende geschikte compenserende maatregelen worden getroffen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er voldoende maatregelen worden genomen om te zorgen dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt niet voldaan aan deze voorwaarde voor afgifte van een omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

2.5 Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden

U voldoet niet aan alle drie de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom kunnen wij u geen omgevingsvergunning verlenen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet.

3. Aanvullende informatie

3.1 Verzending van dit besluit

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden dit besluit aan Blom Ecologie B.V. en een afschrift van dit besluit aan:

- Stichting Fien Wonen;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Vijfheerenlanden.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van 6 weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier c.q. het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen 4 weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen

We kunnen de gevraagde omgevingsvergunning in het kader van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit niet verlenen. Los hiervan kan het zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op <https://omgevingswet.overheid.nl/home> of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan dit besluit). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

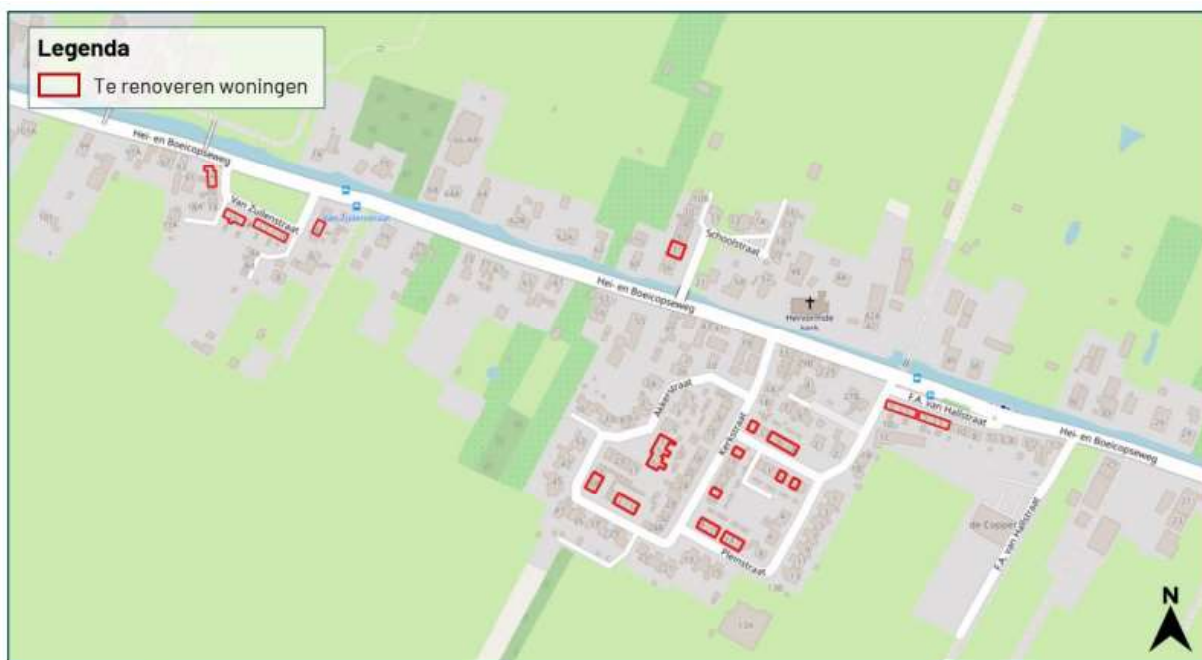
Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

 Valid Signed door [redacted]
op 26-06-2025

[redacted]
Teamleider Vergunningverlening Natuur
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Locatie plangebied

Locatie van het plangebied (bron: Blom Ecologie B.V., Mitigatieplan renovatie Van Zuilenstraat & Pleinstraat e.o. te Hei- en Boeicop, 28 augustus 2024).

Figuur 1.1 De te renoveren woningen zijn gelegen in Hei- en Boeicop.